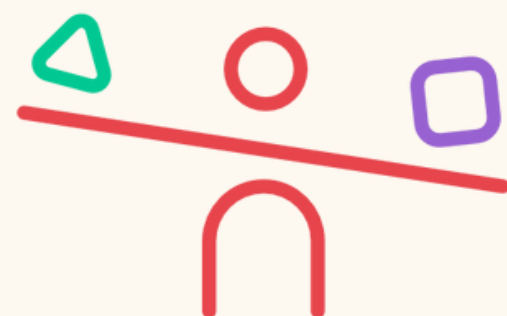

Percepcija javnosti o demografskim promjenama i izazovima modernog roditeljstva u Hrvatskoj

Tatjana Petrović i Branka Hodak, Ipsos

3. prosinca 2024., Zonar Zagreb

RODITELJI
IZMEĐU OSOBNOG
I DRUŠTVENOG

Tematska sustavna podrška
Moderni izazovi roditeljstva i
demografija

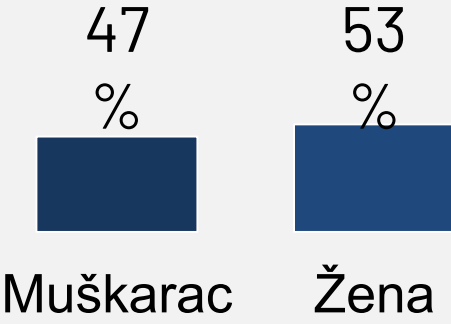
METODOLOGIJA:

- U okviru projekta "**Moderni izazovi roditeljstva i demografija**," u suradnji s agencijom Ipsos, Udruga Roda provela je istraživanje javnog mnijenja.
- Istraživanje je realizirano **metodom osobnog intervjua u kućanstvima** ispitanika (**FACE-TO-FACE** metoda), kao dio Ipsos omnibus istraživanja.
- Uzorkom je obuhvaćeno **980 osoba starih 18 i više godina**, s područja cijele Republike Hrvatske, odabranih slučajnim odabirom.
- Prikupljanje podataka trajalo je od 1. do 25. listopada 2024. godine.

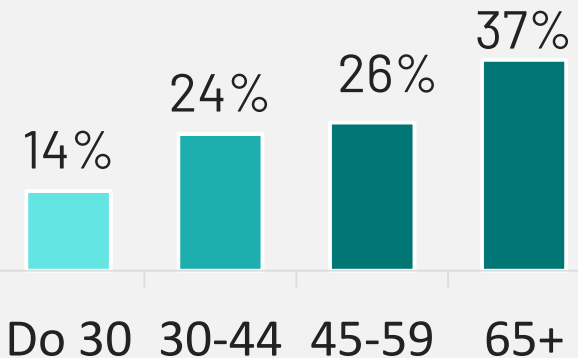

Struktura uzorka

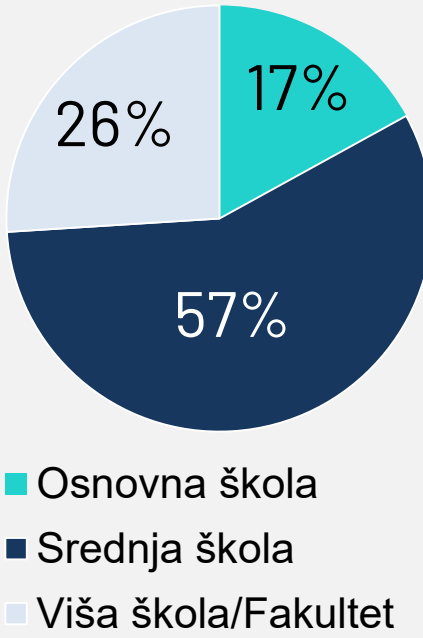
SPOL

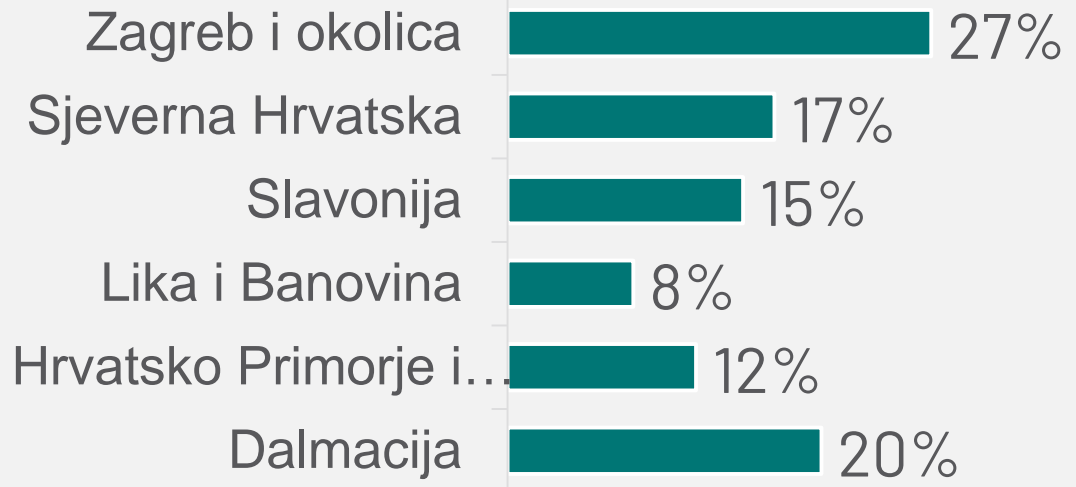
DOB

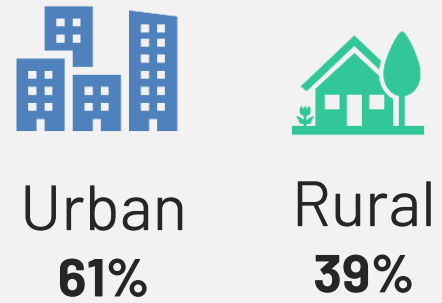
OBRAZOVANJE

REGIJE

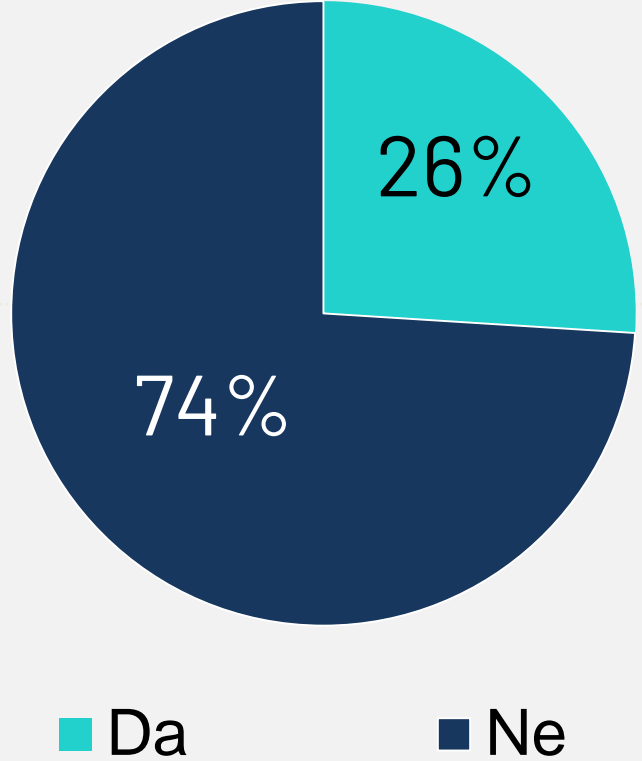

TIP NASELJA

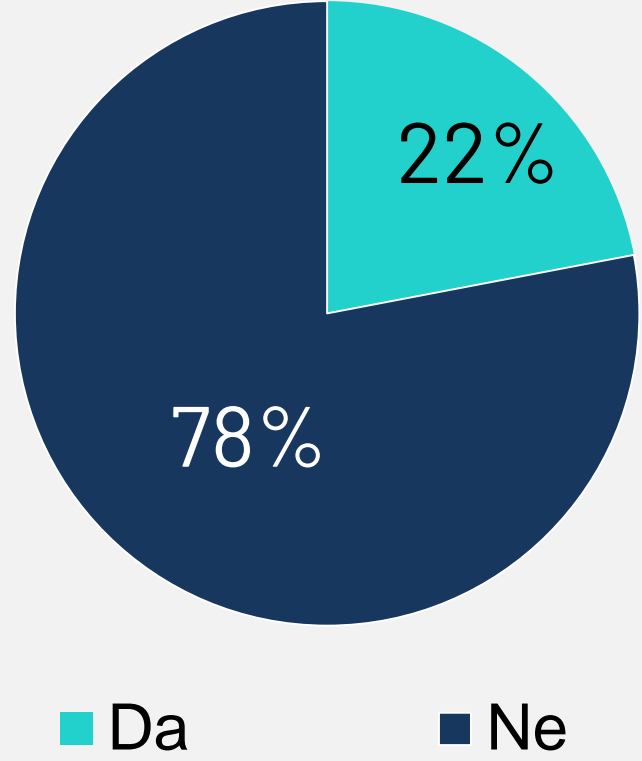

Struktura uzorka

**ŽIVE U KUĆANSTVU
S DJECOM DO 18 GODINA**

**RODITELJI DJETETA/DJECE
DO 18 GODINA**

**Duboko nezadovoljstvo građana:
Pogled na društvene i institucionalne
izazove u Hrvatskoj**

72%

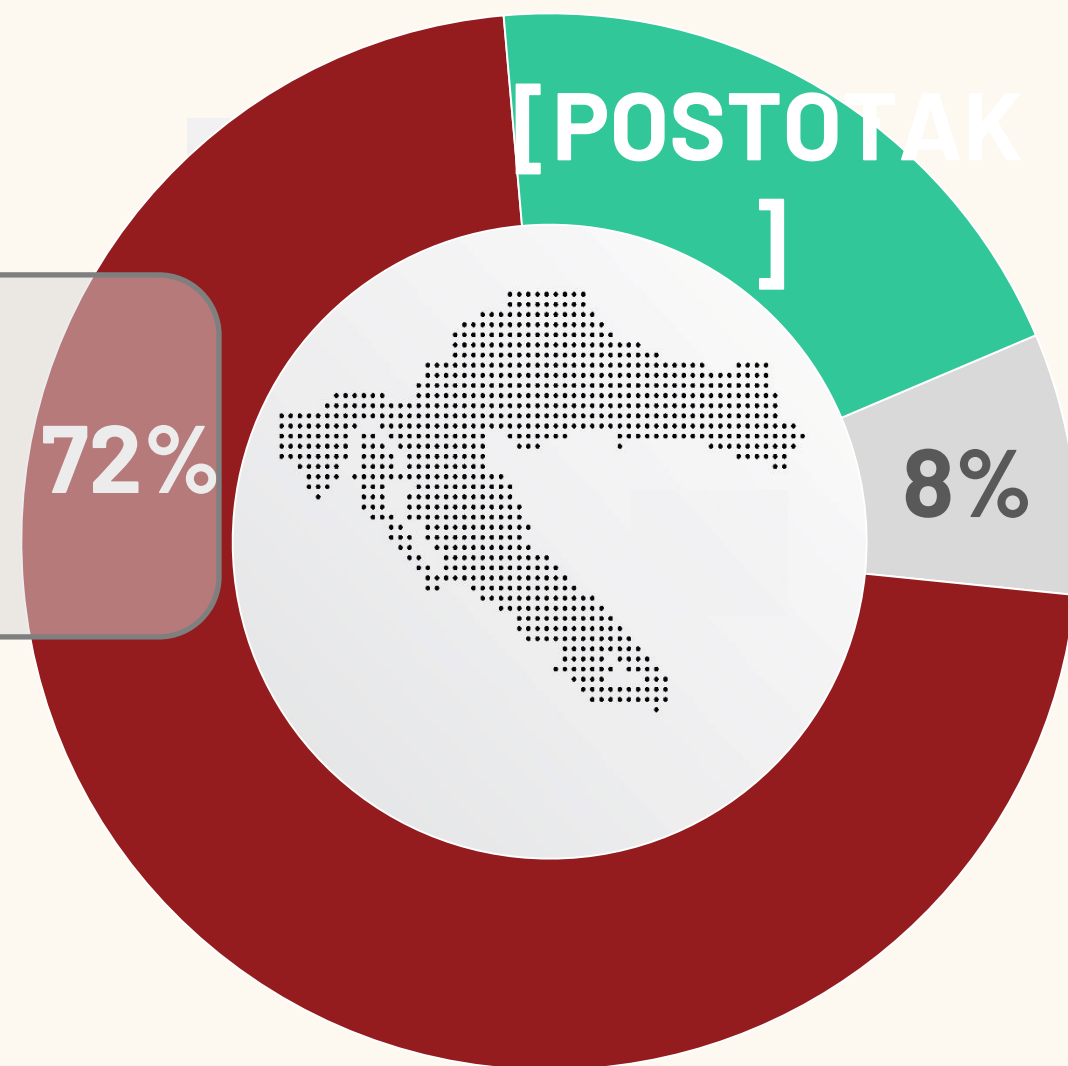
građana smatra da se zemlja kreće u

pogrešnom

smjeru

Kreće li se Hrvatska u...

- Dobrom smjeru
- Pogrešnom smjeru
- Ne znam/Nemam mišljenje

Glavni društveni problemi s kojima se Hrvatska suočava?

- **71% Visoke cijene, skupoća, inflacija**
- **61% Nezadovoljavajući životni standard, niske plaće**
- **52% Socijalni status umirovljenika, niske mirovine**
- **48% Korupcija i kriminal na visokoj razini**
- **39% Siromaštvo**
- **33% Iseljavanje, iseljavanje mladih**
- **32% Gospodarstvo, ekonomska situacija, kriza**
- **30% Loši političari, loša vlast**

Izazovi povjerenja građana: Niske ocjene rada državnih institucija

Vlada
Republike
Hrvatske

Vlada RH

Predsjednik

Sabor

Percepcija javnosti o demografskim promjenama

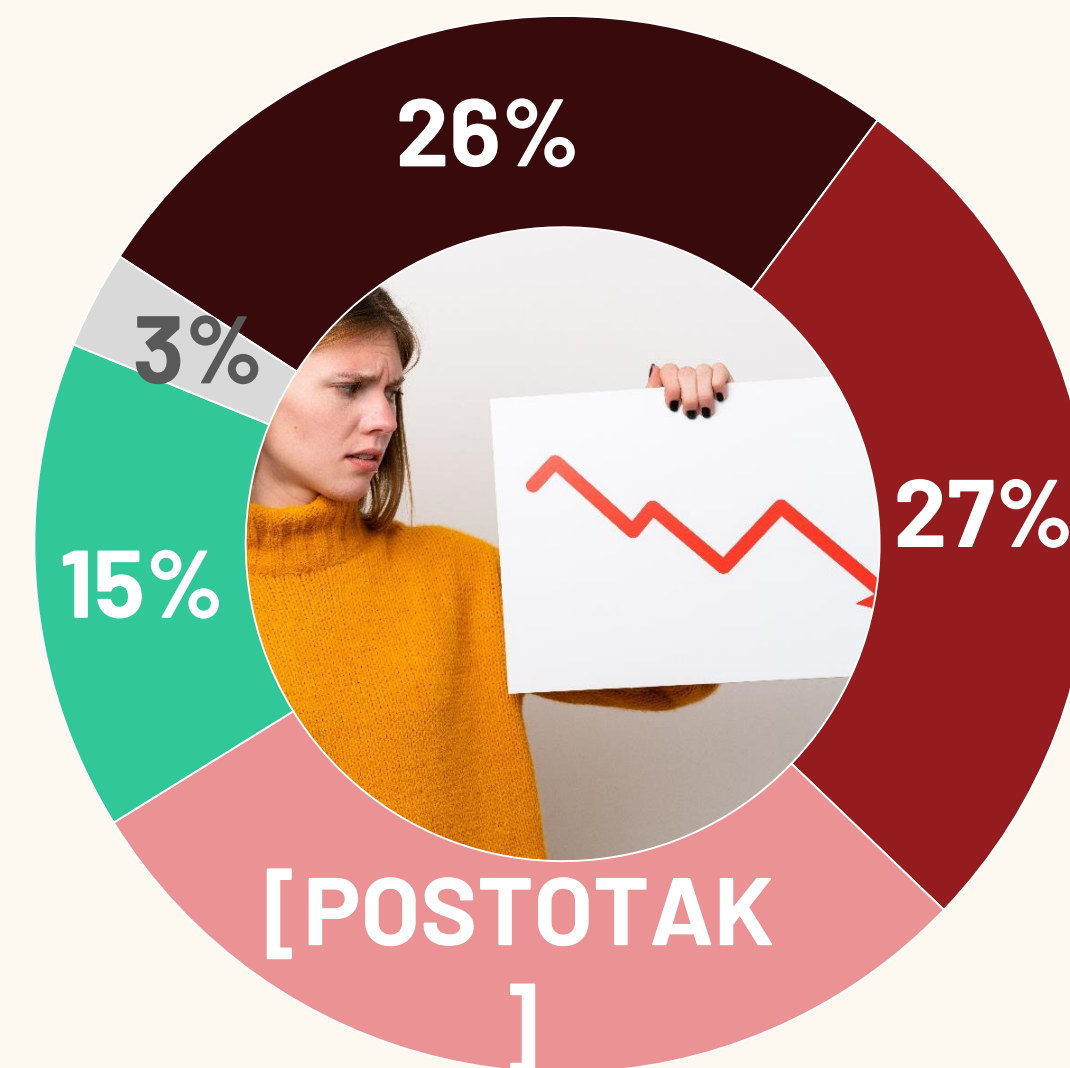
82%

građana je

zabrinuto

za demografske trendove u
Hrvatskoj

- Vrlo zabrinut/a
- Zabrinut/a
- Donekle zabrinut/a
- Nimalo zabrinut/a
- Ne znam/Nemam mišljenje

2

**najveća
demografska
problema**

**Iseljavanje
mladih ljudi
(90%)**

**Mali broj
rođene djece
(69%)**

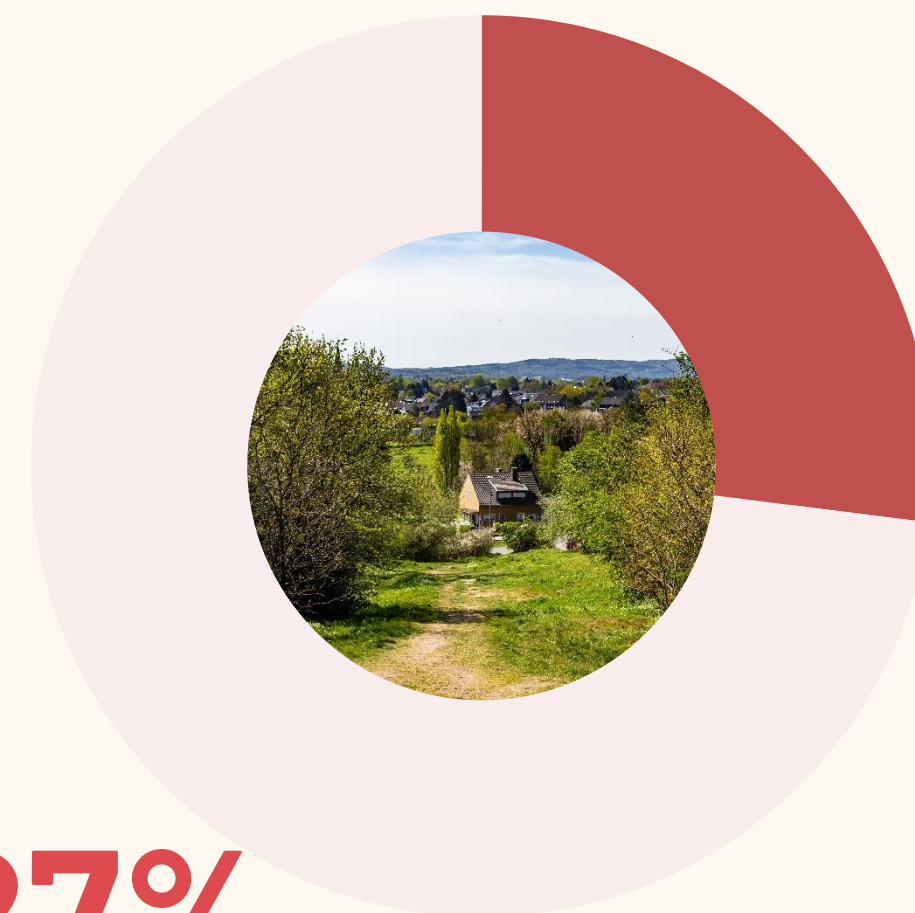
Drugi demografski problemi...

55% Starenje stanovništva

55% Velik broj imigranata/ stranih radnika

27% Nejednakosti u dostupnosti usluga između ruralnih i urbanih područja

Različiti pogled na demografske probleme kroz generacije:

34% Roditelja je vrlo zabrinuto za demografske trendove

Mali broj rođene djece: Češće od ostalih ga ističu kao demografski problem (75%)

GENERACIJA 60+

3. Demografski problem za njih: Starenje stanovništva (64%)

Češće od ostalih generacija ga smatraju problemom broj 1

GEN Z (mlađi od 28 godina) **najmanje** zabrinuti za demografske trendove

23% Nimalo zabrinuto

3. Demografski problem za njih: Velik broj imigranata/stranih radnika (65%)

Koje mjere bi država trebala poduzeti kako bi poboljšala demografsku situaciju?

Povećanje financijske podrške za obitelji s djecom

60%

Poboljšanje stambenih uvjeta

57%

Poboljšanje uvjeta rada za roditelje

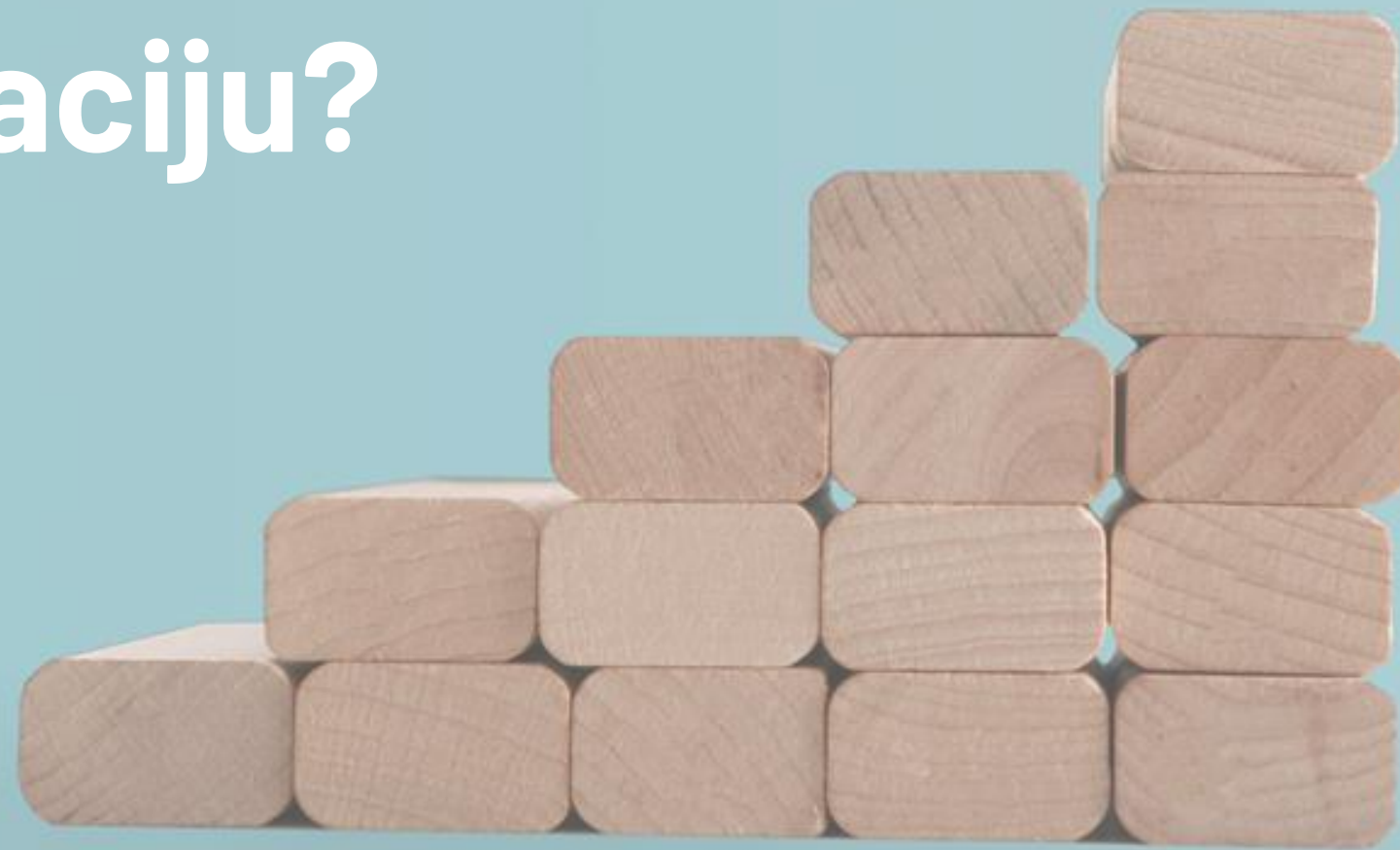
52%

Osiguranje dostupnosti jaslica i vrtića

48%

Koje mjere bi država trebala poduzeti kako bi poboljšala demografsku situaciju?

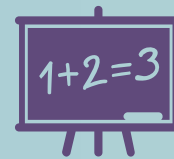
Osiguranje dostupnosti zdravstvenih usluga

34%

Poticanje povratka osoba koje su iselile iz Hrvatske

33%

Osiguranje dostupnosti produženog boravka u školama

25%

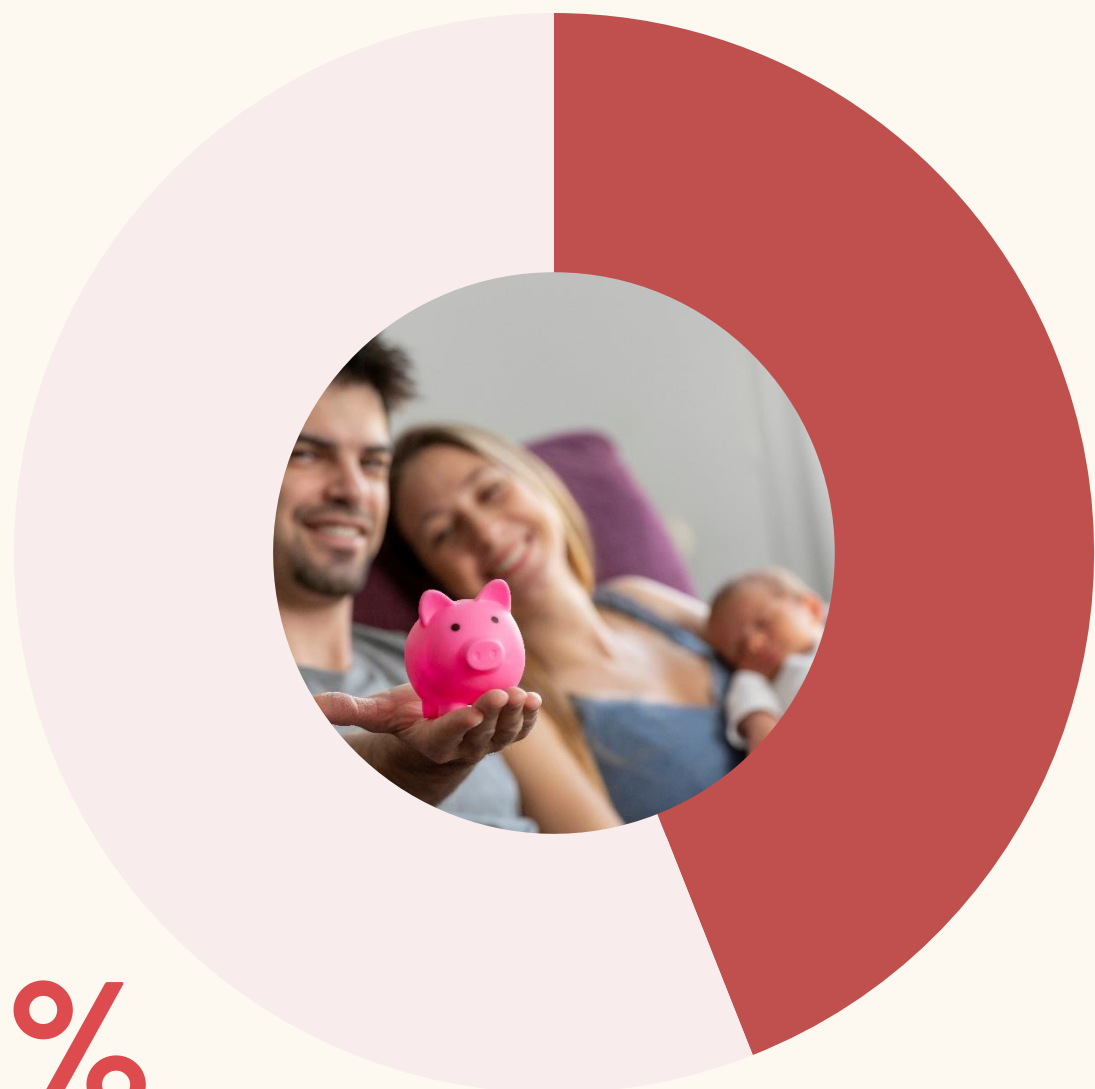

Strateško poticanje useljavanja stranaca

10%

Najkorisnije mjere i oblici podrške za poticanje većeg broja djece

1

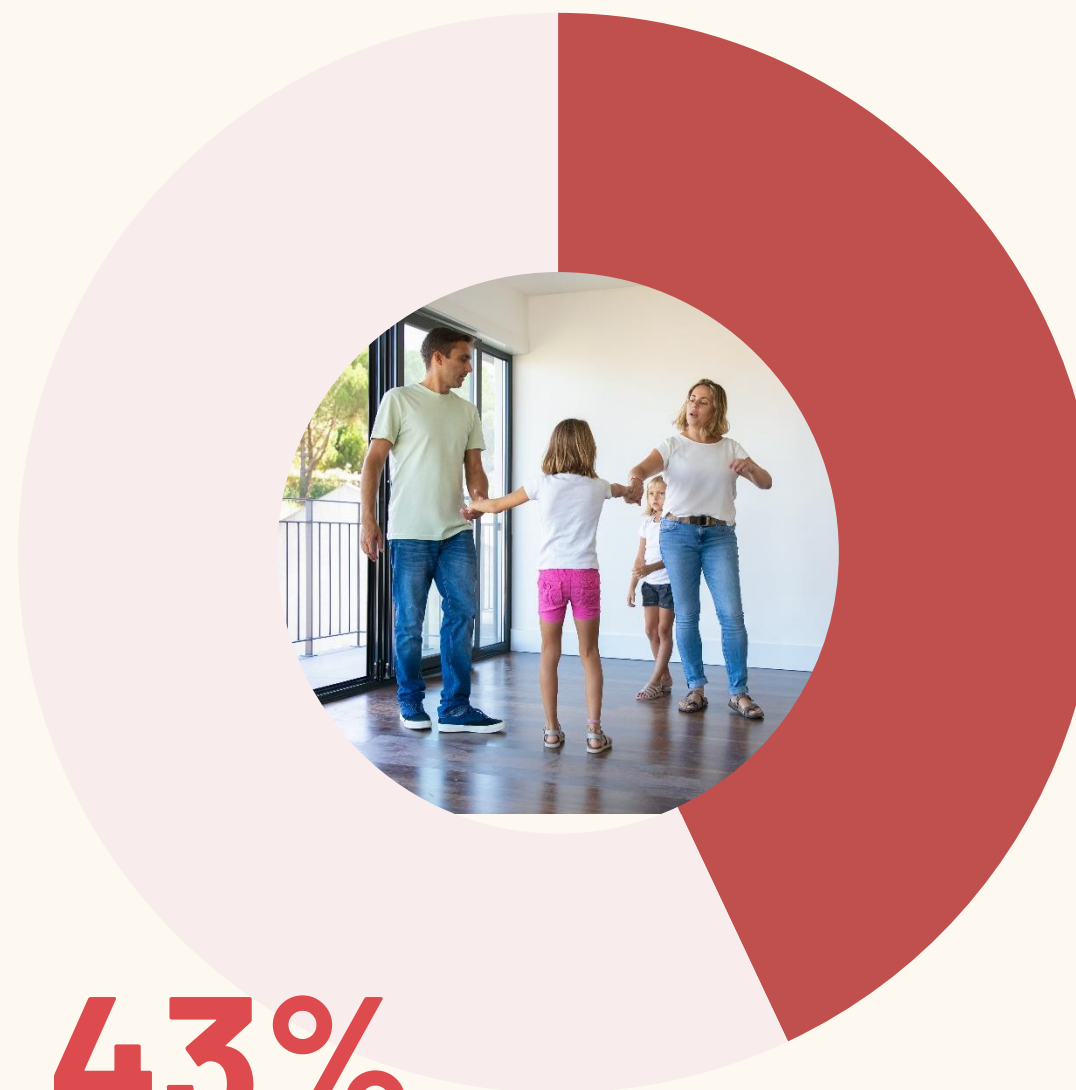

44%

Isplata pune plaće tijekom
porodiljnog i roditeljskog dopusta

2

43%

Izgradnja javnih stanova za
povoljno iznajmljivanje

Roditelji o konkretnim mjerama za poticanje na veći broj djece - odabir 3 najvažnije:

44%

Isplata pune plaće tijekom porodiljnog i roditeljskog dopusta

35%

Izgradnja javnih stanova koji će se iznajmljivati po priuštivim cijenama

34%

Povećanje iznosa dječjih doplata

32%

Povećanje poreznih olakšica za obitelji s djecom

42%

Osiguranje većeg broja jaslica i vrtića te više resursa za produženi boravak u školama

Fleksibilnije radno vrijeme, mogućnosti rada od kuće

31%

Izazovi modernog roditeljstva u Hrvatskoj

Slaganje građana s tvrdnjama o izazovima roditeljstva danas: PRITISCI NA RODITELJE

1. Rast troškova života (85%)
2. Kontrola internetskih opasnosti (80%)
3. Mentalno zdravlje djece (78%)
4. Uključenost u školske obaveze (76%)

““ Rast troškova života dodatno povećava pritisak na roditelje, koji moraju osigurati sigurnost za svoju djecu ””

““ Roditeljima je danas teško kontrolirati opasnosti kojima su djeca izložena na internetu, npr. zlostavljanje na internetu ili neprimjereni sadržaji ””

““ Za roditelje je danas veliki izazov kako se nositi s mentalnim zdravljem djece ””

80% Ž vs 75% M

““ Za razliku od prijašnjih vremena, danas se od roditelja očekuje puno veća uključenost u praćenje školskih obaveza djece ””

Slaganje građana s tvrdnjama o izazovima roditeljstva danas: DRUŠTVENI I INSTITUCIONALNI IZAZOVI

1. Teškoće u imanju više djece zbog privatnih i poslovnih obaveza (58%)
2. Samostalno odgajanje bez podrške (56%)
3. Previše informacija o roditeljstvu (54%)
4. Nedovoljna podrška države (52%)

61% Ž vs 55% M

Zbog usklađivanja privatnih obaveza i poslovnog života danas je teško imati više od jednog djeteta

Danas su roditelji prisiljeni odgajati dijete sami, bez podrške šire obitelji, što dovodi do većeg stresa za roditelje

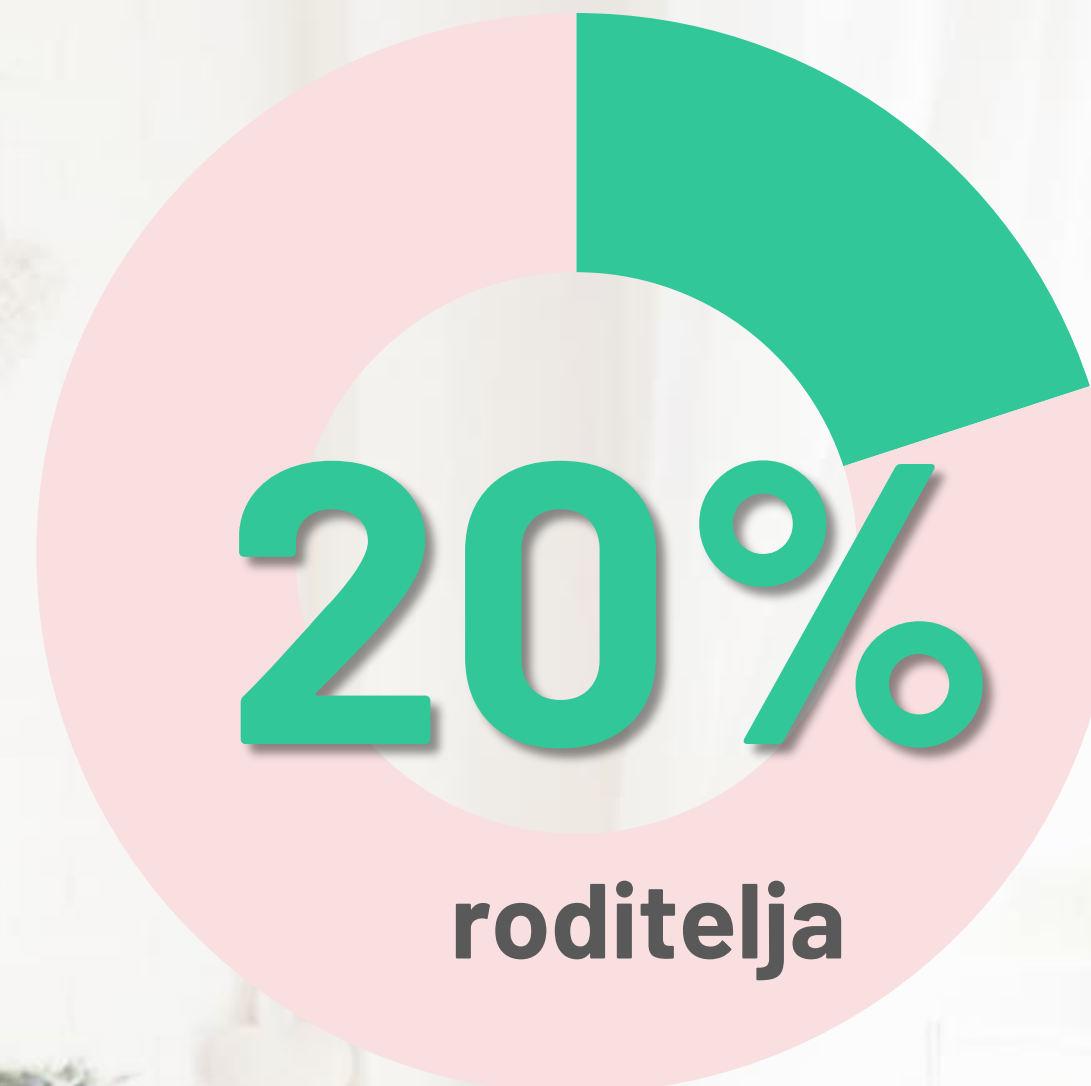

Trenutno je dostupno previše informacija i savjeta o roditeljstvu, pa se teško snaći i biti siguran u svoj izbor

Država i njezine institucije ne pružaju dovoljno podrške za izazove roditelja danas

Financijske prepreke roditelja

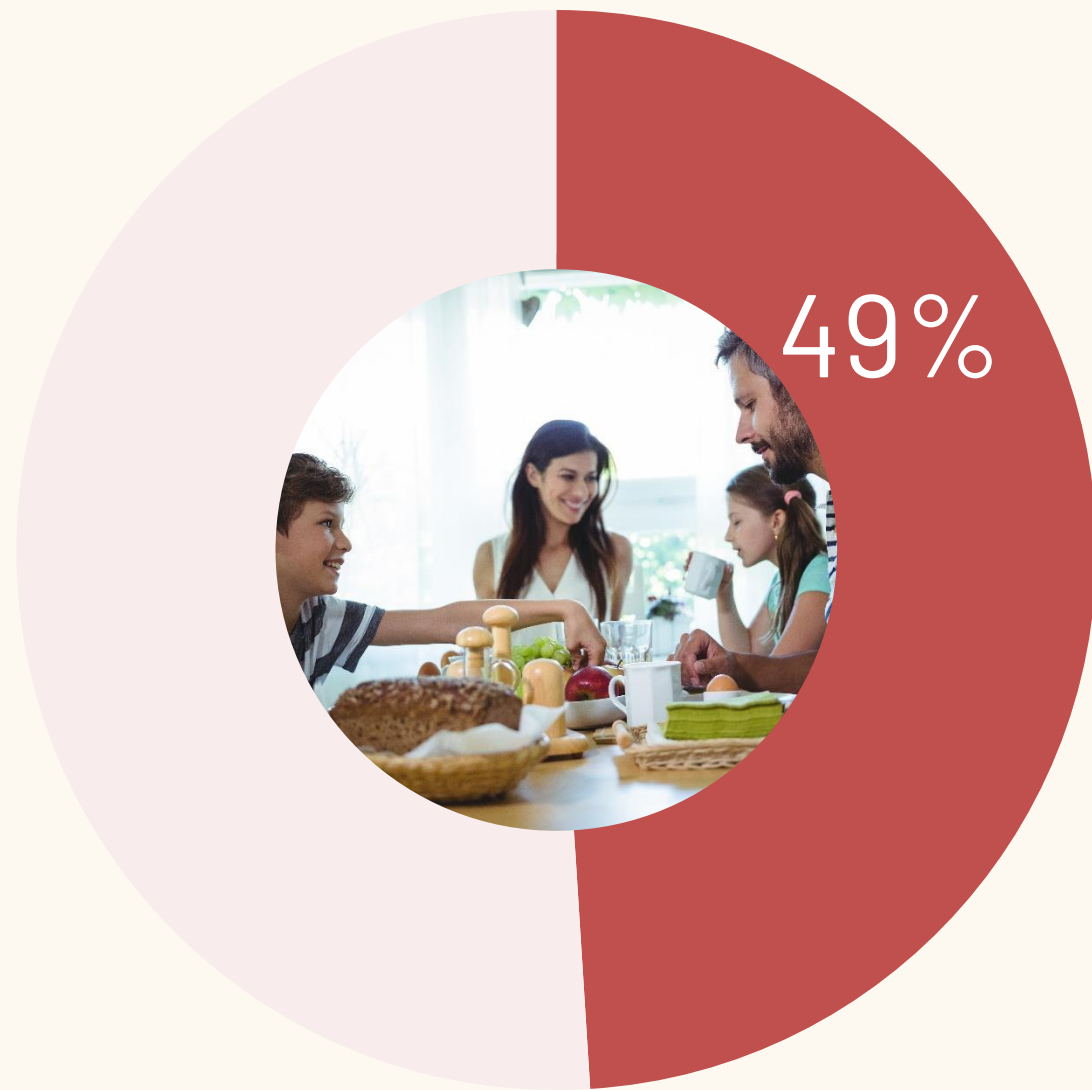
roditelja

nema

financijskih prepreka

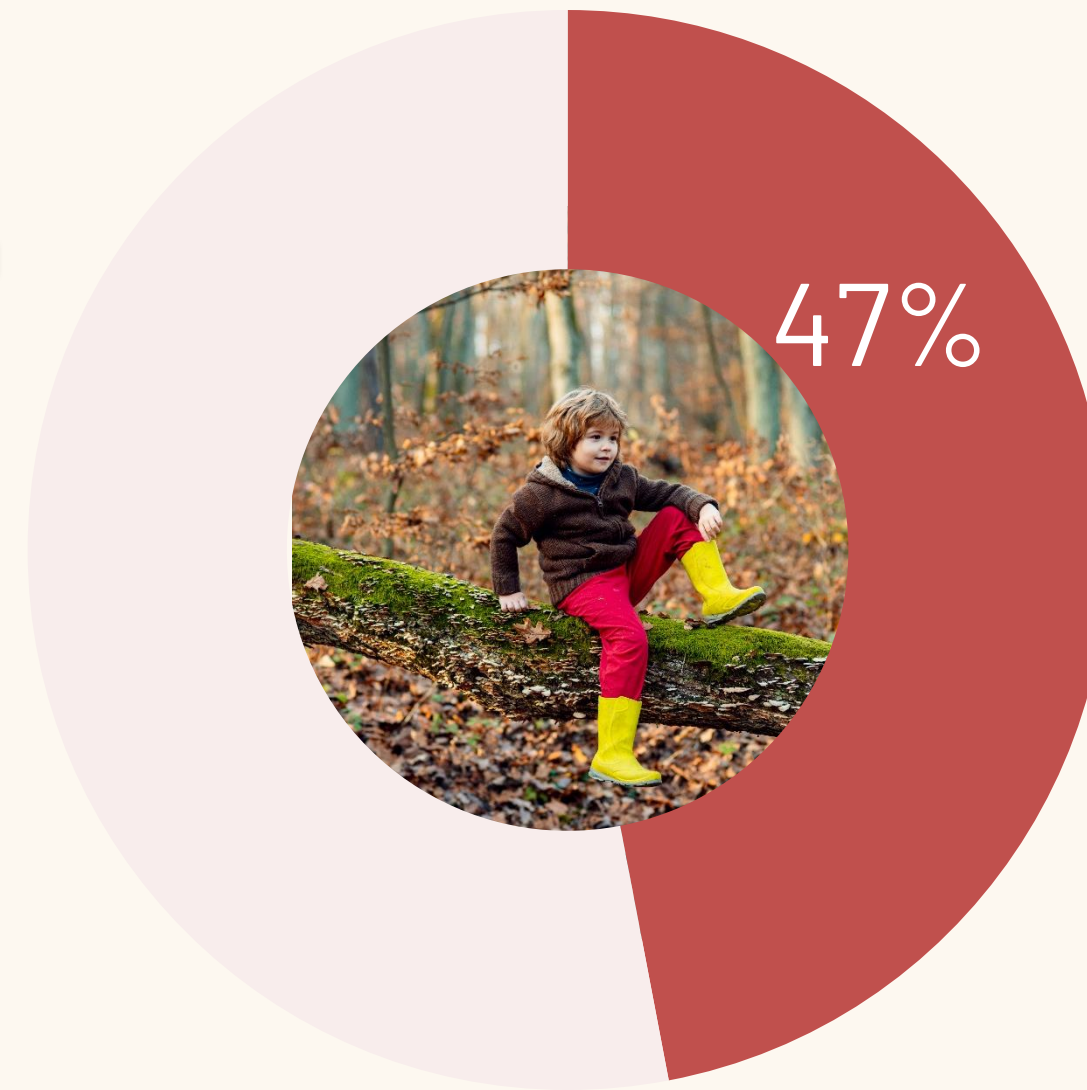
Glavne financijske prepreke roditelja

1

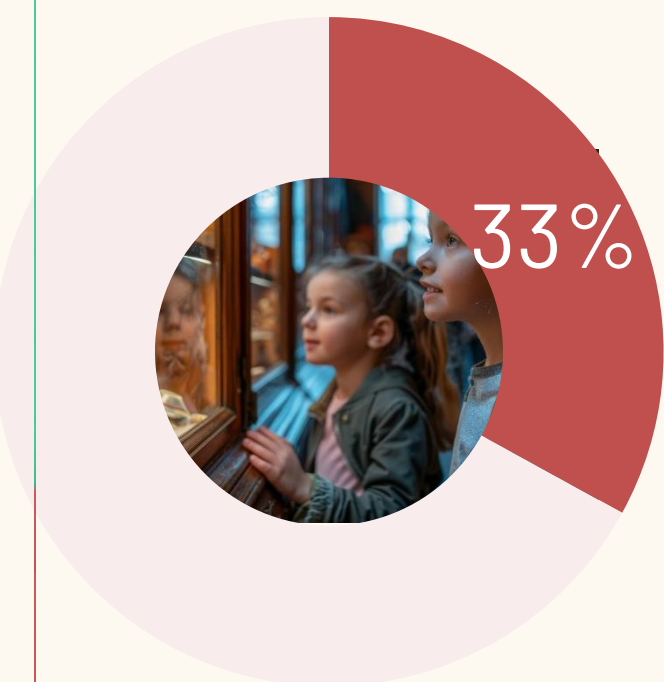
Troškovi hrane

2

Troškovi odjeće i obuće

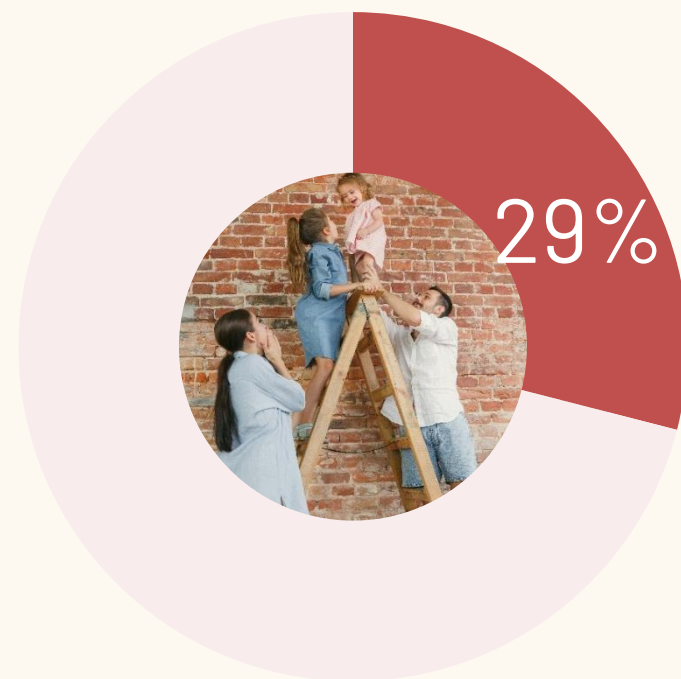
Druge bitne financijske prepreke roditelja

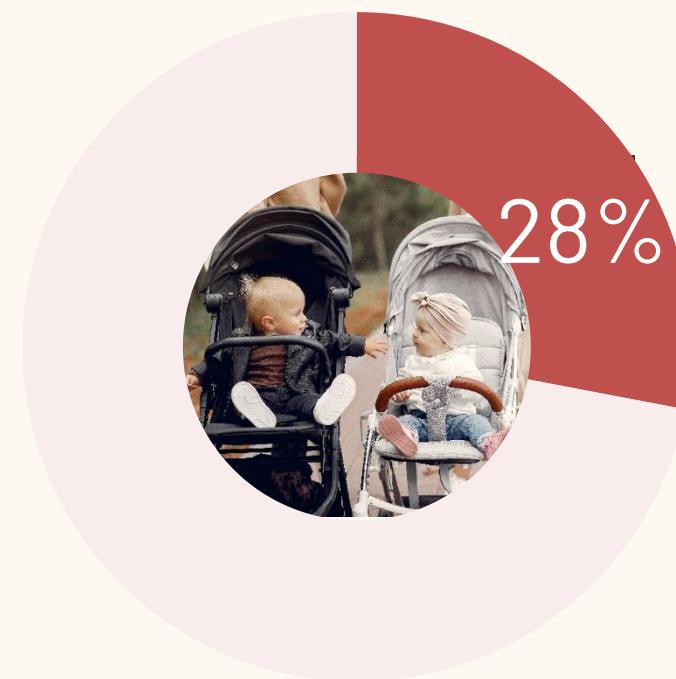
Troškovi škole poput različitih školskih potrepština ili školskih izleta

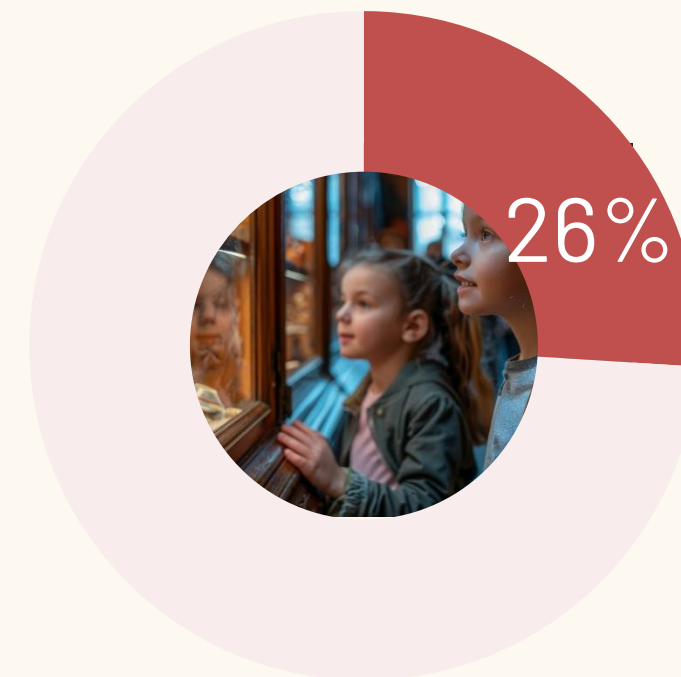
Troškovi jaslica i vrtića

Troškovi stanovanja

Troškovi dječje opreme (npr. kolica, autosjedalice i sl.)

Troškovi izvannastavnih aktivnosti

Financijske mogućnosti obitelji: što su si roditelji mogli priuštiti u posljednjih 12 mjeseci?

86% odlazak djeteta na jednodnevni vrtički ili školski izlet

84% Obrok u fast food restoranu

82% Odlazak u kino

Što si roditelji NISU mogli priuštiti posljednjih godinu dana?

Zimovanje i/ili skijanje, izvan mjesta stanovanja,
barem nekoliko dana

63%

Odlazak djeteta na višednevni vrtićki/školski izlet,
maturalac i sl.

31%

Ulaznice i odlazak na jednodnevni obiteljski izlet
izvan mjesta stanovanja (nacionalni park, toplice, aquapark,
zabavni, adrenalinski centar i sl.)

30%

Obrok u klasičnom restoranu

28%

Ljetovanje na moru, izvan mjesta stanovanja,
barem nekoliko dana

28%

Odlazak u muzej, galeriju, zoološki vrt i sl.
u blizini mjesta stanovanja

26%

Odlazak na koncert ili sportski događaj

26%

**Što mislite,
koje 3 teme
najviše brinu
roditelje,
izuzev
financija?**

Mentalno zdravlje

Školovanje

Fizičko zdravlje

Bullying

**Planiranje
aktivnosti**

Vrijeme u prirodi

**Utjecaj
tehnologije**

...

**Koje 3 teme
najviše brinu
roditelje,
izuzev
financija?**

**1 Utjecaj tehnologije i
interneta na razvoj djece**

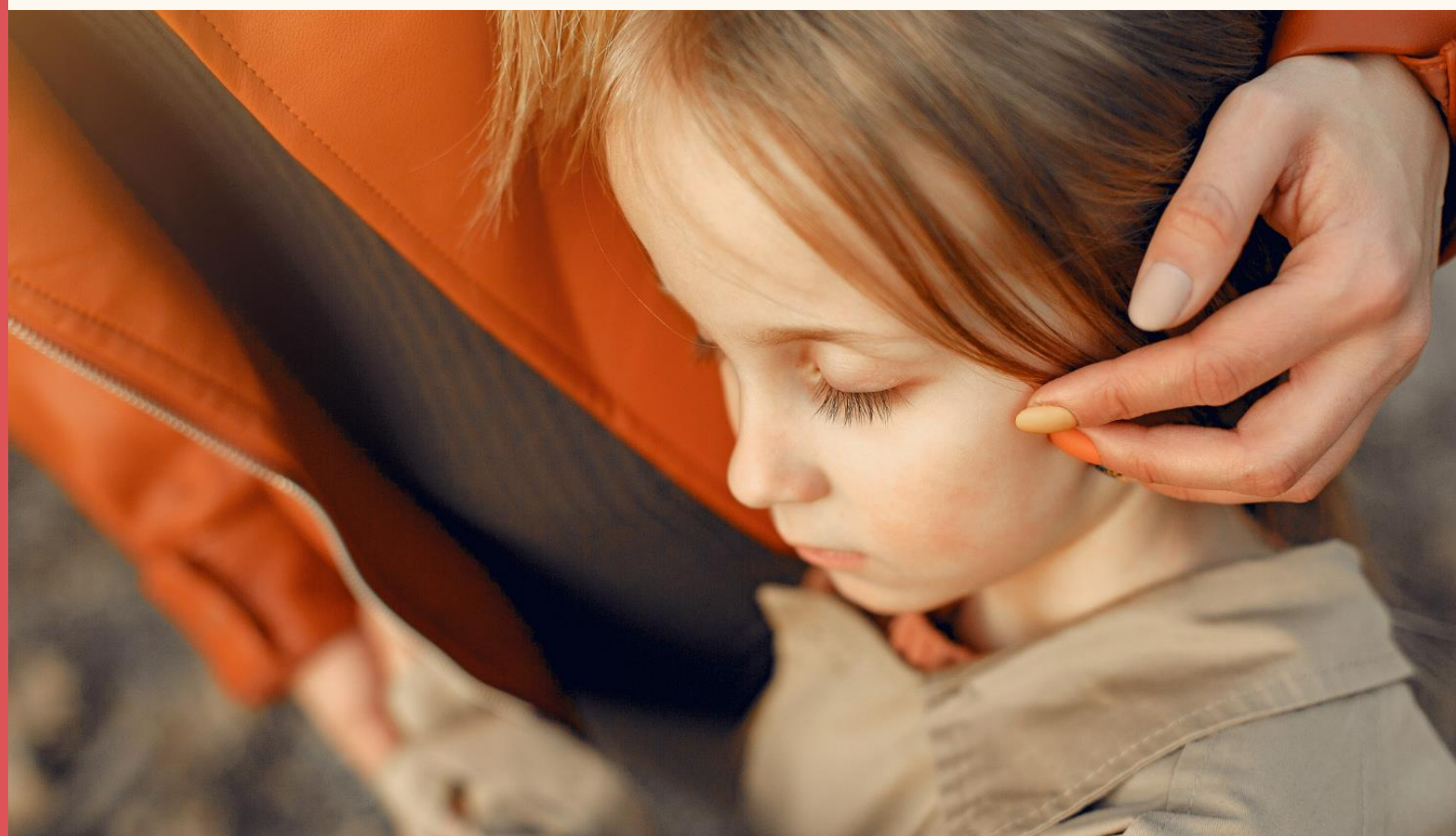
63%

**Koje 3 teme
najviše brinu
roditelje,
izuzev
financija?**

2 **Mentalno zdravlje djece**

44%

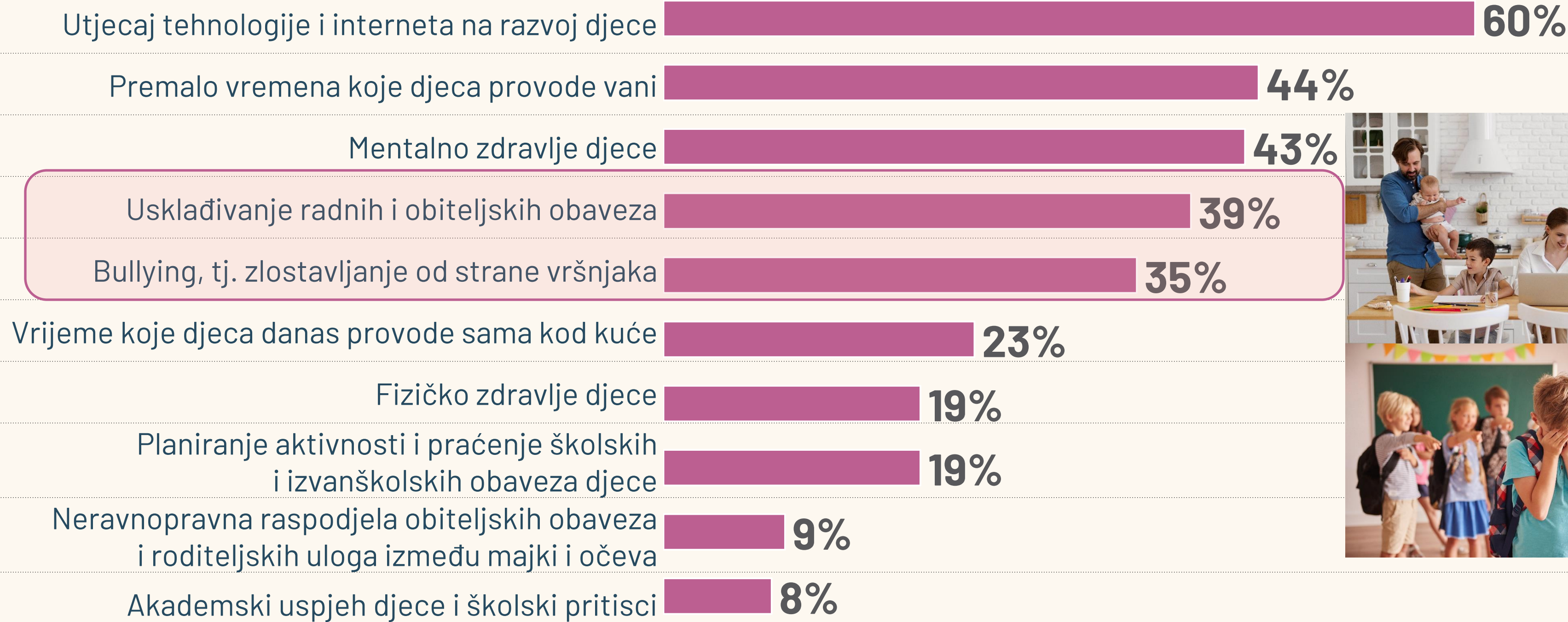
**Koje 3 teme
najviše brinu
roditelje,
izuzev
financija?**

3 Premalo vremena vani

42%

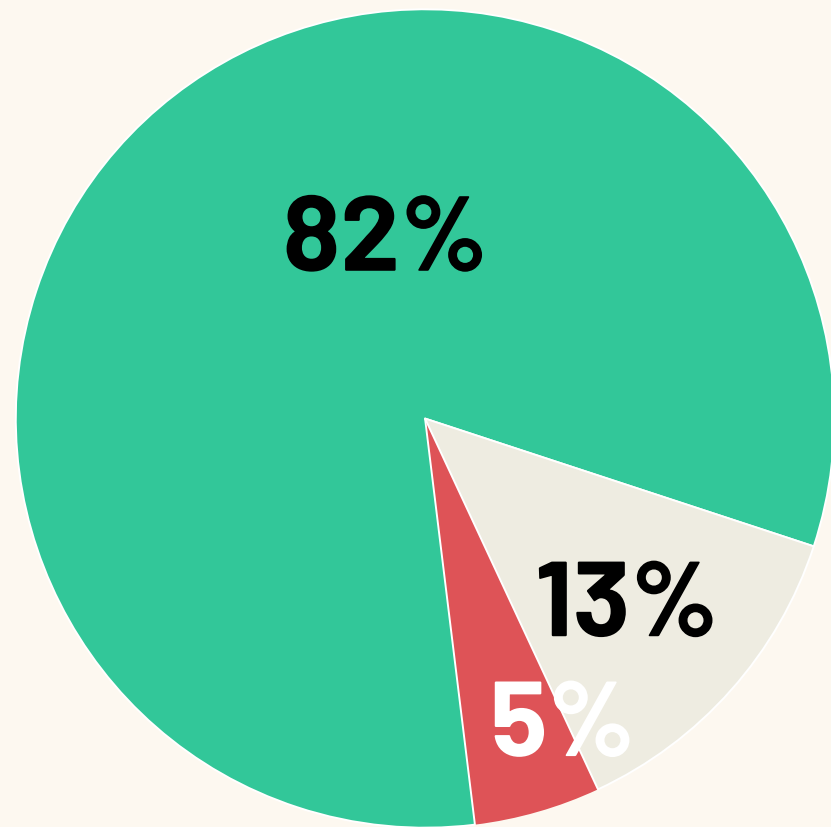
Koje 3 teme najviše brinu roditelje?

Roditeljski izazovi u digitalnom okruženju

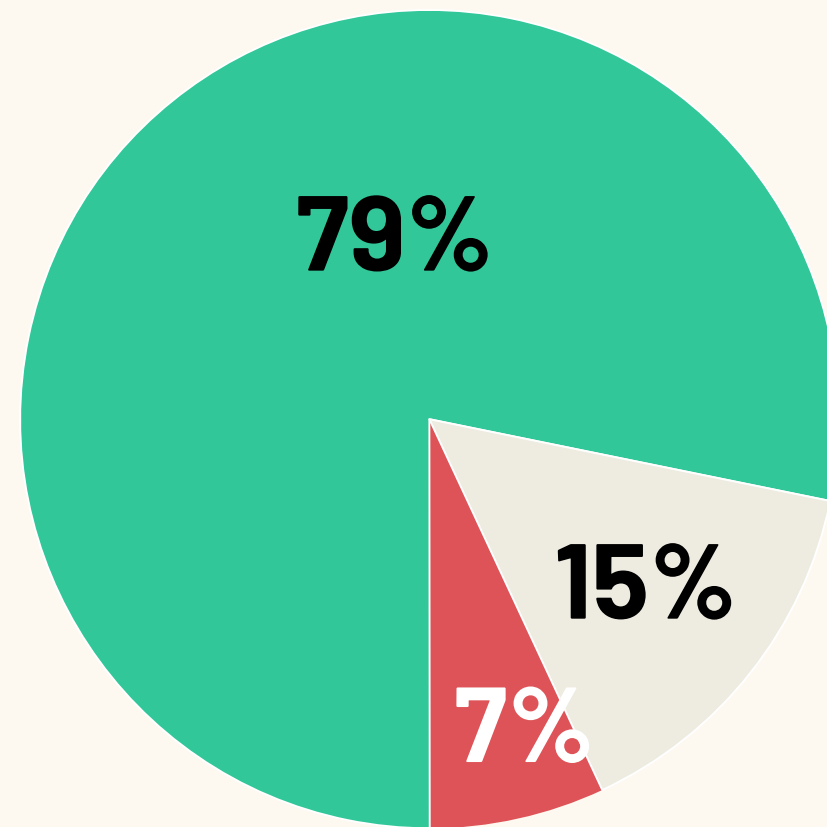

Aktivno se zanimam za aktivnosti djece na internetu i uređajima

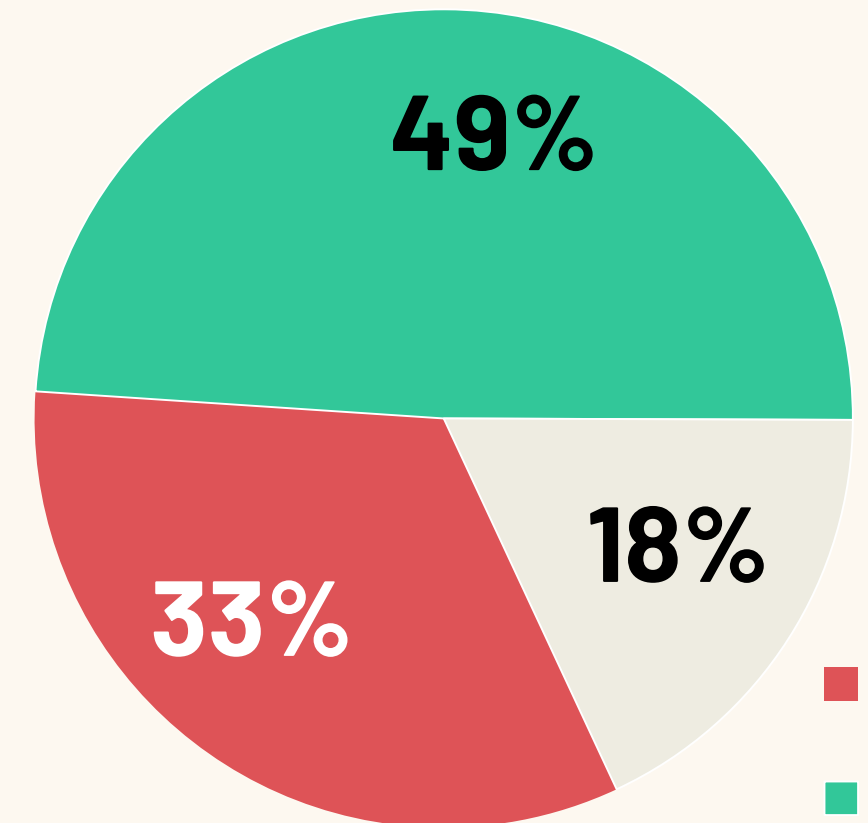
**AKTIVNA
UKLJUČENOST
RODITELJA**

Razgovaram s djecom o sadržajima koje prate na internetu

**RAZGOVOR
KAO KLJUČ**

Osjećam da nisam dovoljno tehnološki vješt da mogu pratiti što djeca rade na uređajima i internetu

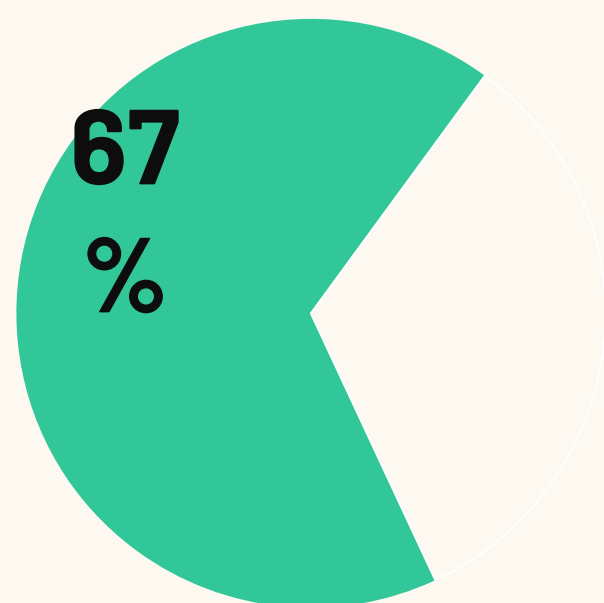
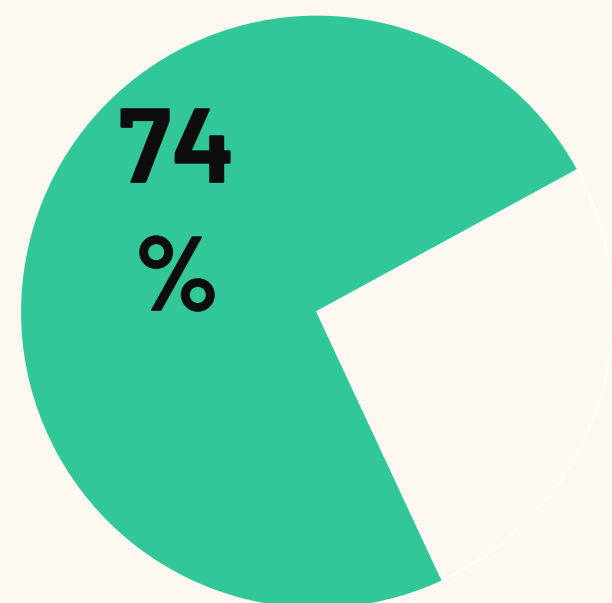
**TEHNOLOŠKA
(NE)SIGURNOST**

■ Ne
■ Da
■ Ne znam

Ograničavam djeci vrijeme koje provode...

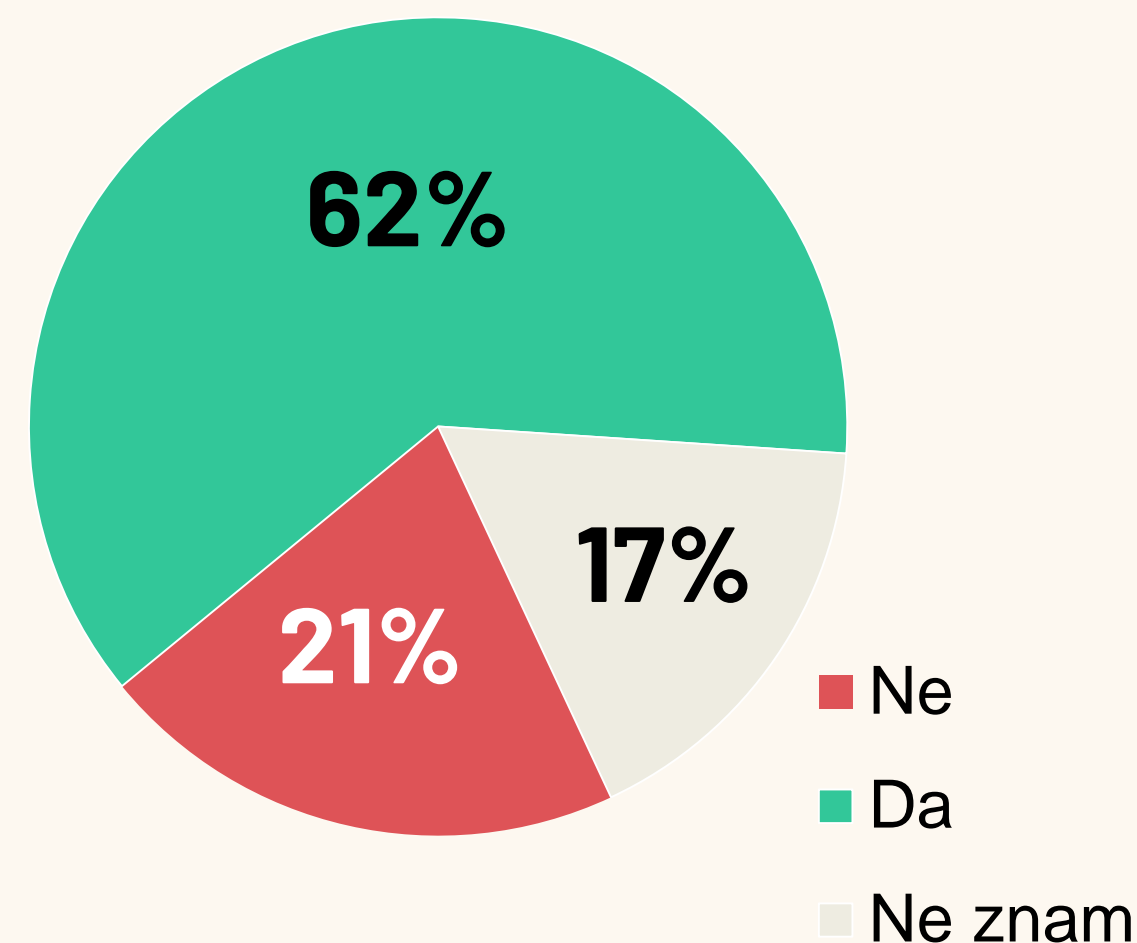
... na internetu i uređajima

... Gledajući TV program

POSTAVLJANJE OGRANIČENJA

Čak i uz sva ograničenja koja postavljam kao roditelj, smatram da djeca provode previše vremena na ekranima

Izvori informiranja o roditeljstvu: kome roditelji vjeruju?

1

**72% osobni kontakti:
obitelj, rodbina i prijatelji**

2

**48% medicinski stručnjaci:
pedijatar, liječnik**

Ostali izvori informiranja o roditeljstvu:

Grupe roditelja djece koja s vašim djetetom pohađaju školu ili vrtić (roditeljske WhatsApp i Viber grupe)

30%

Stručna literatura i znanstveni članci o roditeljstvu i odgoju djece

28%

Neki drugi stručnjaci iz područja roditeljstva (npr. odgajatelji, psiholozi, pedagozi i sl.)

25%

Roditeljske grupe na društvenim mrežama (Facebook, forumi i sl.)

23%

Publicistička literatura o roditeljstvu i odgoju djece

10%

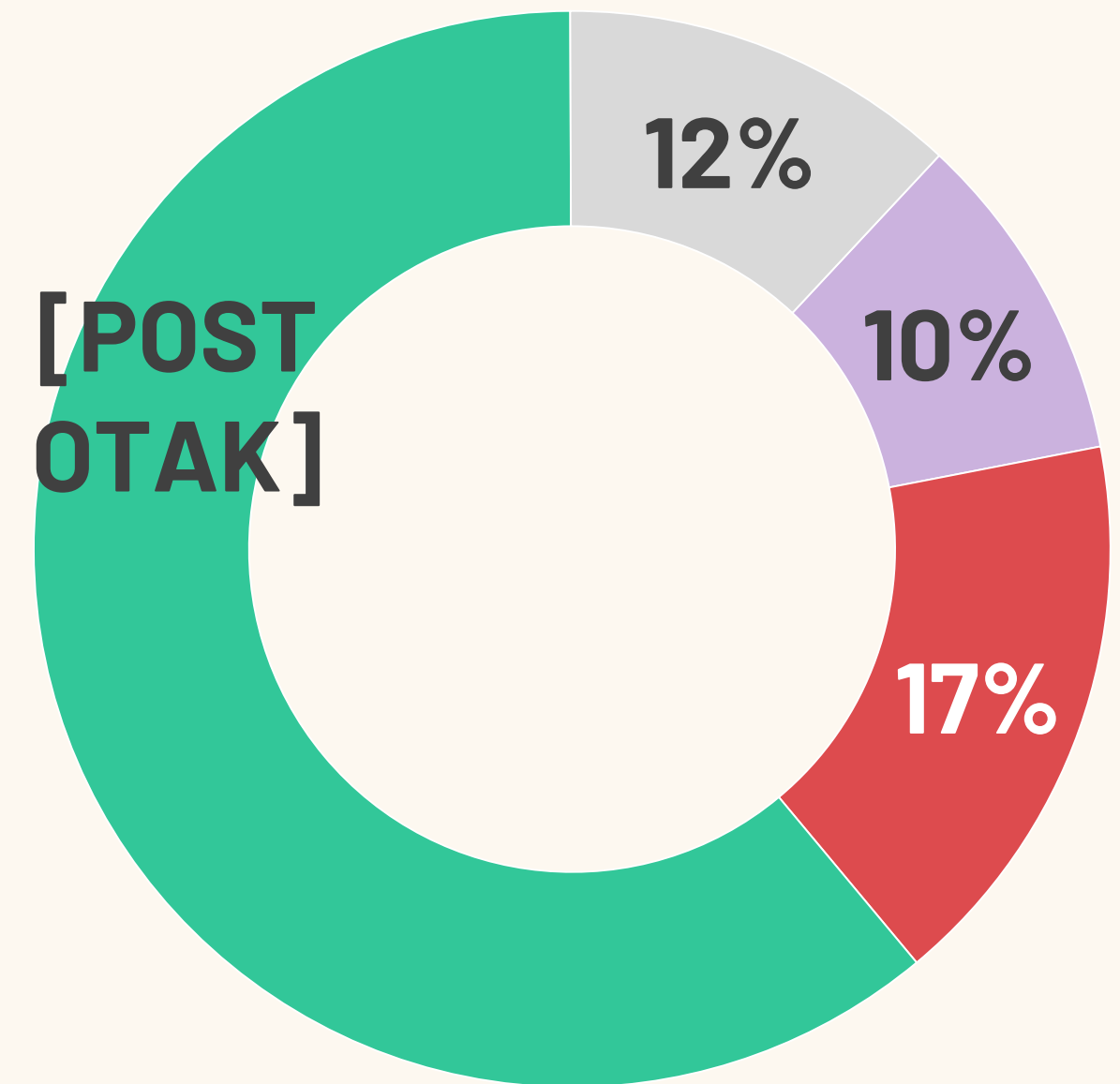
Udruge specijalizirane za roditeljstvo

6%

Influenceri i blogeri na društvenim mrežama

1%

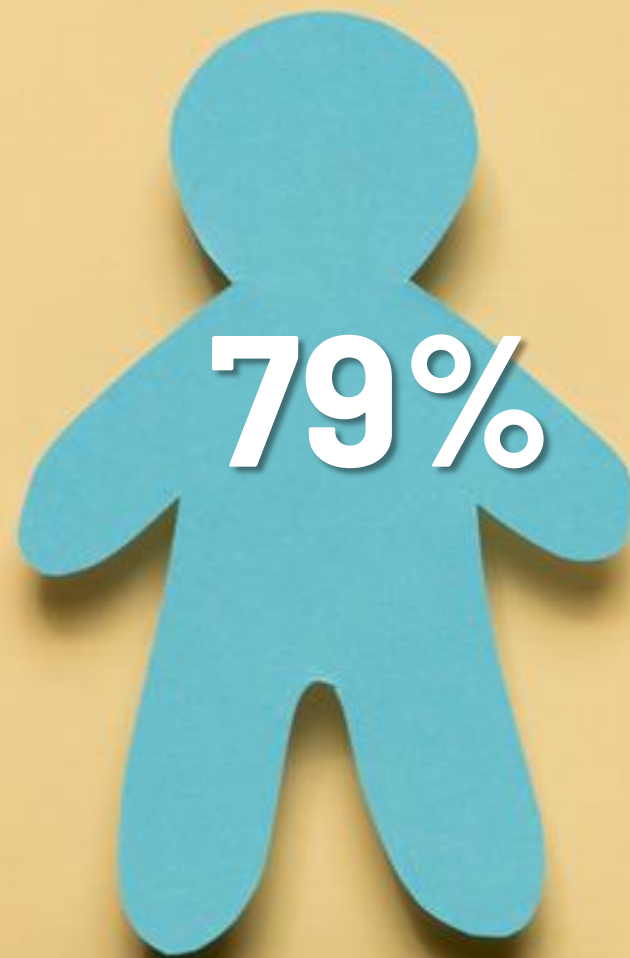
Koliko djece imate?

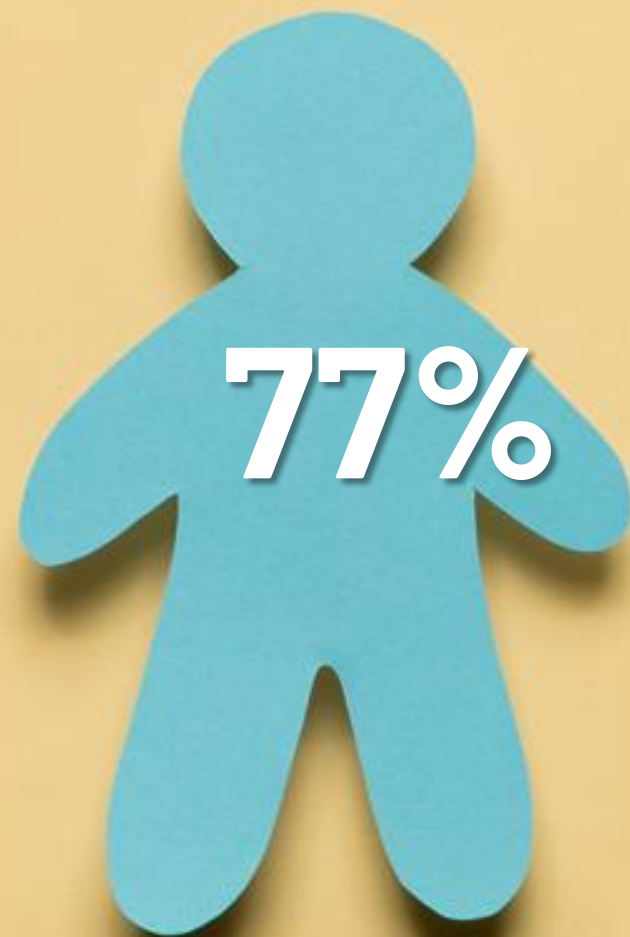
- Više djece nego što ste očekivali/planirali
- Manje djece nego što ste očekivali/planirali
- Onoliko djece koliko ste očekivali/planirali
- Ne znam/radije ne bih odgovorio/la

Ključni faktori u odlučivanju o broju djece

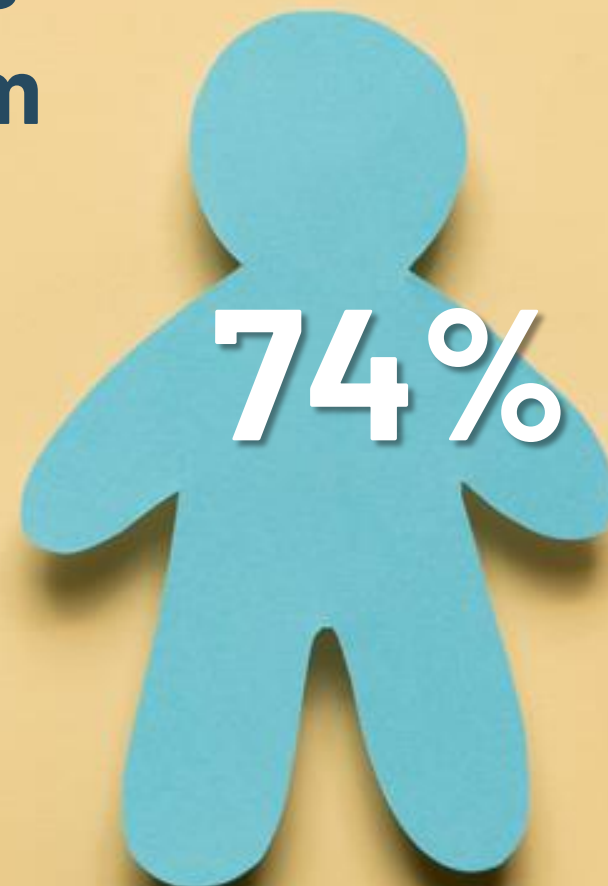
Podrška partnera/ice i obitelji

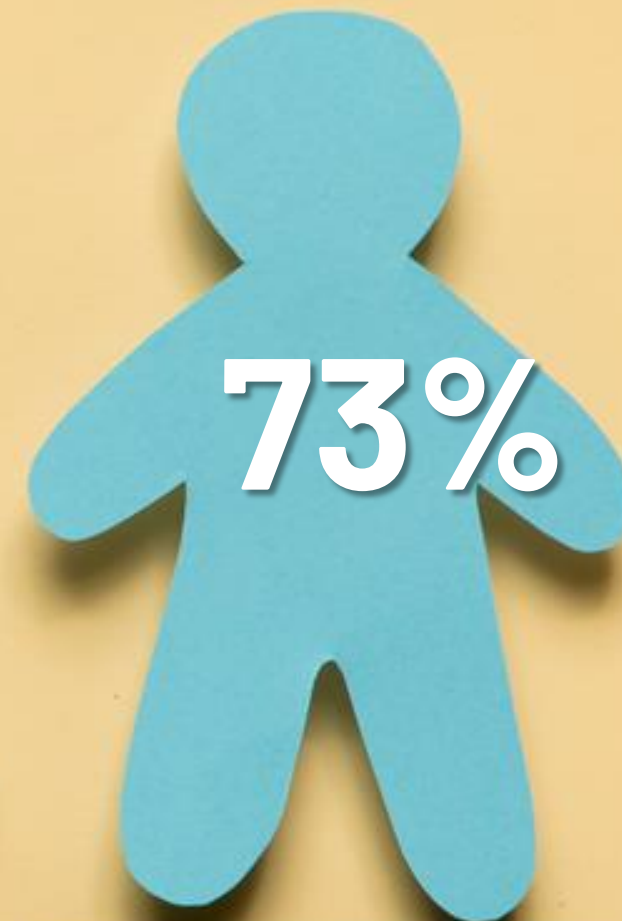
Utjecaj na kvalitetu veze s partnerom/icom

Stambeni uvjeti

Financijska sigurnost

Društvena očekivanja ili očekivanja obitelji i prijatelja: 24%

Zabrinutost zbog utjecaja klimatskih promjena na budućnost: 27%

Karijera i profesionalni razvoj: 40%

Prijašnje iskustvo poroda: 41%

Uvjeti rađanja u rodilištima: 52%

Financijska podrška države za roditelje: 51%

Fleksibilnost posla: 57%

Dostupnost jaslica, vrtića i produženog boravka u školama: 61%

Mogućnost usklađivanja posla i privatnog života: 61%

Dostupnost zdravstvenih usluga za majke i djecu: 65%

Osobne vrijednosti i uvjerenja: 66%

54% M vs 75% Ž

Reproduktivno zdravlje vlastito i/ili partnerovo: 68%

Sigurno radno mjesto: 69%

Hvala na pažnji!

